

Asia: VM129:00/2017

Yhteisen tietopohjan hyödyntämisen tietoarkkitehtuuri nykytila 2021

Lausunnonantajan lausunto

Palaute koskien dokumenttia Yhteisen tietopohjan hyödyntämisen tietoarkkitehtuuri

Dokumentissa on ansiokkaita jäsennyksiä tiedonhallinnan kokonaisuudesta, tiedon muodostumisesta ja käytöstä. Haasteena kuitenkin on, että dokumentin otsikko ja sisältö eivät oikein vastaa toisiaan. Dokumentti on nimetty nykytilan arkkitehtuuriksi, mutta käytännössä se on kuitenkin enemmänkin visio tulevaisuuden yhteisistä tavoista jäsentää julkisen hallinnon tietopohjaa kuin varsinainen arkkitehtuurin nykytilan kuvaus.

Lukija jää myös odottamaan tarkempaa reunaehtojen kuvausta. Nyt dokumentissa ei oikein selkeästi erotu minkäluonteisesta tiedosta milloinkin puhutaan. Pääosin jää vaikutelma, että näkökulma on johtamiseen ja ohjaukseen tarvittavasta tietopohjasta, vaikka ajoittain viitataan myös palveluissa hyödynnettävään asiakastietoon. Erityisesti sosiaali- ja terveysministeriön toimialalla on keskeistä erotella se, että mihin käyttötarkoitukseen tietoja milloinkin käytetään. Tietojen käyttö on aina sidottu sitä koskevaan käyttötarkoitukseen ja asiakastyössä tiedot ovat aina salassapidettäviä ja arkaluonteisia. Niitä ei saa käyttää lähtökohtaisesti muuhun käyttötarkoitukseen kuin vain erillisen lakisääteisen oikeuden nojalla tai toissijaisen käytön lupaviranomaisen myöntämällä luvalla.

Muutosehdotukset:

1) Nimetään dokumentti vastaamaan paremmin sen sisältöä esim. "Visio julkisen hallinnon tietopohjan hyödyntämisestä"

2) Dokumenttiin olisi siis syytä tuoda esiin vahvemmin kuvausta tiedon erilaisesta luonteesta eri käyttötarkoituksista sekä kuvata paremmin tietosuojan ja muun lainsäädännön asettamia reunaehtoja.

Palaute koskien dokumenttia Sidosarkkitehtuurit ja liittyvät hankkeet

Dokumentissa on vielä viittauksia maakuntavalmisteluun. Ne hankkeet ja sidosarkkitehtuurit tulisi poistaa. Lista ei myöskään ole synkassa dokumentissa olevien sidosarkkitehtuurien kanssa.

Hankkeisiin tulisi lisätä Kanta-kokonaisuus, joka puuttuu siitä kokonaan.

Palaute koskien dokumenttia Toimenpide-ehdotukset

Toimenpide-ehdotusten abstraktiotaso vaihtelee paljon. Osa kaipaisi konkretisointia. Kun kyse kuitenkin on nykytilan analyysistä, niin olisiko kuitenkin dokumentaatiokokonaisuudessa syytä huomioida eri toimialojen erot ja suhteuttaa toimenpide-ehdotuksia niihin? Monia toimenpide-ehdotuksista on jo edistetty muutamilla toimialoilla. Jonkinlainen kypsyytasoarvio voisi olla hyödyllinen kun mietitään toimenpiteiden toimeenpanoa.

Huovila Mikko
Sosiaali- ja terveysministeriö - STM OHO / DITI